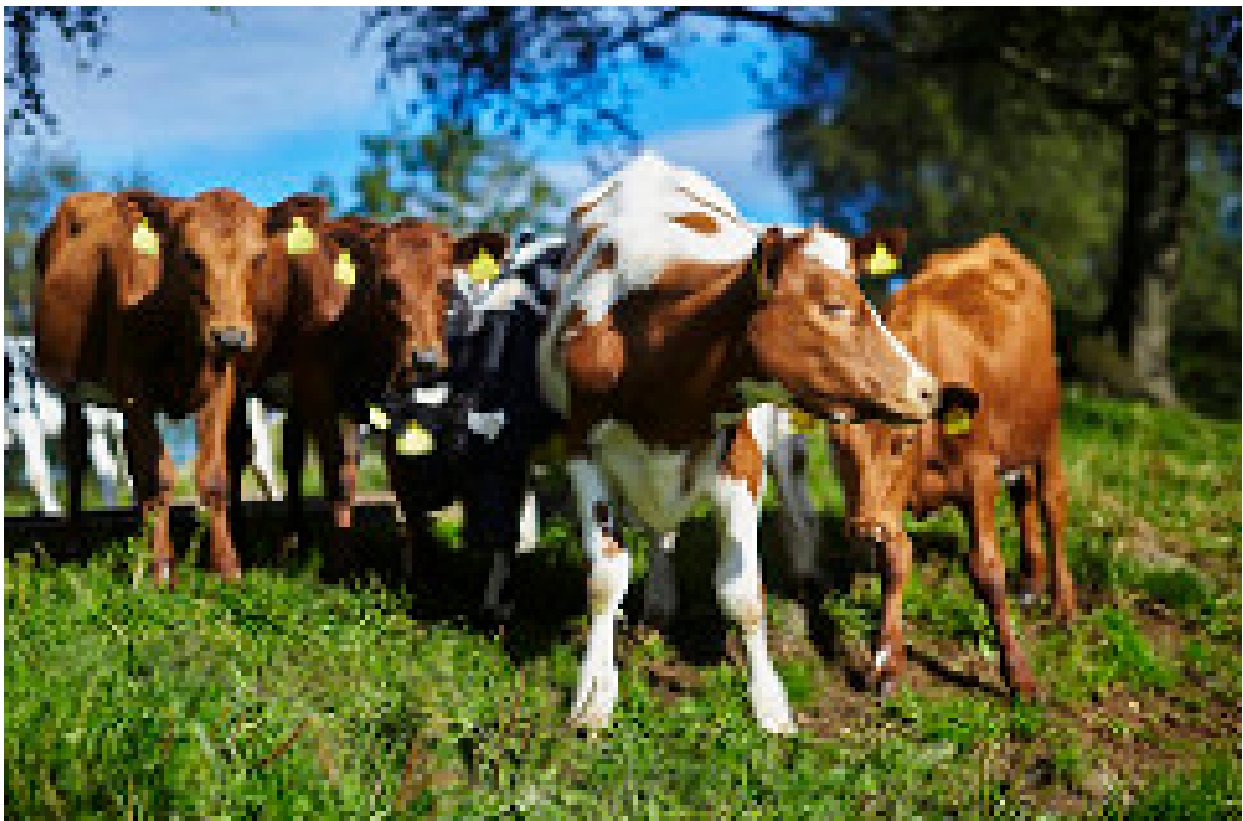

Mattilsynets arbeid med dyrevelferd – rapport 1. og 2. tertial 2019

Mattilsynets funn på tilsyn

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Resultater av tilsyn med dyrevelferd 1. og 2. tertial 2019

Fra og med 1. januar til og med 31. august 2019 gjennomførte Mattilsynet tilsyn med dyrevelferden i 4906 dyrehold. Det ble oppdaget større og mindre brudd på regelverket i 36 % av disse dyreholdene. De dyreholdene vi mener har størst risiko for brudd på regelverket, får tilsyn oftere enn andre.

De viktigste funnene i 1. og 2. tertial 2019 var at

- Mattilsynet registrerte alvorlig vanskjøtsel av dyr i 28 dyrehold, som er 0,5 % av de dyreholdene Mattilsynet har vært på tilsyn i. Selv om hvert tilfelle er ett for mye, er tallet lavt sett opp mot det totale antallet dyrehold.
- Mattilsynet fikk 8446 bekymringsmeldinger om dyrevelferd fra publikum i 1. og 2. tertial 2019.

Hvilke virkemidler bruker Mattilsynet når dyrene ikke har det bra?

Når dyrene ikke blir tatt godt nok vare på, men uten at det er alvorlige brudd på regelverket, kan inspektørene i Mattilsynet nøye seg med å veilede dyreholderen om hva regelverket sier. Men som regel fatter Mattilsynet i tillegg et vedtak og gir dyreeieren en frist til å bedre forholdene for dyrene.

Ved mer alvorlige lovbrudd kan Mattilsynet

- ta dyr i midlertidig forvaring
- ilegge tvangsmulkt
- avvikle dyreholdet
- nekte den ansvarlige å drive aktiviteter som har med dyr å gjøre
- ilegge overtredelsesgebyr
- anmelde forholdet til politiet

Hva viser tallene i rapporten?

Rapporten gjelder bare for tilsyn med dyrehold. Tilsyn med dyretransporter og slakterier er f.eks. ikke med i rapporten.

Tallene i rapporten viser ikke gjennomsnittet av hvordan dyrevelferden er i alle dyrehold i Norge. Rapporten gir et bilde av situasjonen i de dyreholdene Mattilsynet har valgt å føre tilsyn i. De dyreholdene vi mener har størst risiko for brudd på regelverket, får tilsyn oftere enn andre.

Hvordan lese tallene i rapporten

Tallene i rapporten er basert på de data våre inspektører registrerer fra sine tilsyn

Inspektørene registrerer funnene på tilsyn i vårt elektroniske saksbehandlingssystem. Rapporten gir oversikt over det som er registrert i systemet når vi tar ut data. Tilsyn, funn og tiltak som ikke er registrert når vi henter ut data, kommer ikke med i rapporten.

Vår ambisjon er at registreringene skal være så korrekte som mulig, selv om de ikke gir et 100% korrekt bilde av alle forhold til enhver tid. Våre rapporter vil uansett vise status for de ulike typene dyrehold og utviklingen over tid.

Mattilsynet er oftest på tilsynsbesøk i dyrehold med størst risiko for dårlig dyrevelferd

Dette betyr at vi besøker dyrehold med stor risiko for regelbrudd oftere enn dyrehold med liten risiko. Tallene i rapporten viser et bilde fra de dyreholdene vi har plukket ut for tilsyn. Resultatene av tilsynene er derfor representative for de risikoutsatte dyreholdene, men ikke for gjennomsnittet av alle dyrehold i Norge.

Vi vil unngå feiltolkning av tallene i rapporten

For en del av tallene i rapporten har vi tatt med en forklaring for å unngå feiltolkning av tallene.

Om andre typer rapporter fra Mattilsynet og sammenlignbarhet

Mattilsynet rapporterer også for eksempel til ESA/EU. For disse rapportene er det andre utvalgs-kriterier, noe som gjør at tallene i våre tertial- og årsrapporter ikke er direkte sammenlignbare med dem vi rapporterer til ESA/EU. Hvis man ønsker å se på tall over tid for å fange opp tendenser og endringer, må tallene man sammenligner, stamme fra samme type rapportering.

Antall dyrehold

Om innholdet i tabellene

Kolonnen «Andre dyrehold» omfatter blant annet:

Esel, lama, alpakka, viltoppdrett, dyrepensjonat, forsøksdyrstasjoner, fremvisninger av dyr og dyrebutikker.

Dyrehold med produksjonsdyr er registrert i Mattilsynets system

En dyreholder har plikt til å melde hold av produksjonsdyr til Mattilsynet for at de skal bli registrert i vårt system. Derfor er antallet dyrehold med produksjonsdyr i de ulike tabellene ganske presise tall.

Kjæledyr, hobbyfjørfe og en del hestehold er det ikke meldeplikt for til Mattilsynet

For disse dyrene inneholder rapporten kun tall for dyrehold som er registrert i vårt system fordi vi har ført tilsyn i dyreholdet eller hatt annen kontakt med dyreholderen.

- Kolonnen «Alle dyrehold» viser hvor mange dyrehold som er registrert i vårt system.
- Kolonnene med navn på dyreart viser antallet dyrehold for hver art.
- Når antallet tilsynsbesøk er større enn antallet dyrehold, betyr det at noen dyrehold har fått mer enn ett tilsynsbesøk i perioden rapporten dekker.

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
74435	27663	131	130	7740	15830	573	18836	2635	14905	4495	629	8178

Kolonnen «Alle dyrehold» omfatter dyrehold med én eller flere arter. Hver dyreart eller gruppe av arter blir registrert i vårt system som ett dyrehold. Summen av hver kolonne vil derfor være større enn tallet i kolonnen for «Alle dyrehold».

Antall tilsyn

Antall dyrehold det er ført tilsyn i

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
5475	2194	4	8	551	553	15	1251	170	1238	401	24	190

Alle våre tilsyn med dyr har et element av dyrevelferd i seg, fordi vi alltid vil oppdage alvorlige dyrevelferdsproblemer selv om vi i utgangspunktet besøker dyreholdet av andre grunner.

Under følger oversikt over andelen av dyreholdene der dyrevelferd var formålet med tilsynet, enten alene eller sammen med andre formål.

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
4906	1896	4	8	524	491	15	1201	149	1201	386	23	86
89,6 %	86,4 %	100 %	100 %	95,1 %	88,8 %	100 %	96,0 %	87,6 %	97,0 %	96,3 %	95,8 %	45,3 %

Antall tilsynsbesøk i dyrehold totalt

Tallene for tilsynsbesøk vil ofte være større enn tallene for antall dyrehold det er ført tilsyn i. Dette skyldes at man har vært mer enn én gang på inspeksjon i noen dyrehold.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
2344	5	10	578	611	16	1361	179	1440	431	24	201

Tabellen under inneholder tilsynsbesøk der dyrevelferd var formålet. Tabellen viser hvor stor prosentandel dette var av alle tilsynsbesøkene i de ulike typene dyrehold.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
1928	5	10	545	535	16	1299	157	1366	414	23	82
82,3 %	100 %	100 %	94,3 %	87,6 %	100 %	95,4 %	87,7 %	94,9 %	96,1 %	95,8 %	40,8 %

Varslet og uvarslet tilsyn

Hva er et varslet tilsyn?

Ved et varslet tilsyn har dyreholderen fått beskjed om at Mattilsynet kommer på tilsyn. Formålet er å sikre at det er noen til stede i dyreholdet når inspektøren kommer. Varslingen kan skje fra flere dager til noen timer før tilsynet gjennomføres.

Hva er et uvarslet tilsyn?

Ved uvarslet tilsyn kommer inspektøren uanmeldt, fordi Mattilsynet vil inspisere uten at dyreholderen har kunnet forberede seg. Et tilsyn er uvarslet når dyreholderen har fått beskjed mindre enn en halv time før vi ankommer dyreholdet.

Tabellen under viser prosentandelen som de uvarslede tilsynene utgjorde av alle tilsynene.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
87,1 %	40,0 %	10,0 %	24,8 %	61,3 %	62,5 %	43,2 %	39,5 %	51,9 %	35,3 %	87,0 %	20,7 %

Mattilsynet har som mål å gjennomføre så mange som mulig av våre tilsynsbesøk med dyrevelferd uten varsling. Dette er i tråd med kontrollforordningen.

Resultater av tilsyn

På våre tilsyn ser vi etter om dyreholderne overholder kravene i regelverket. Inspektørene har en liste med kravpunkter som kontrolleres, og registrerer om hvert enkelt av dem er oppfylt eller ikke. Funnene oppgis med betegnelsene «ok», «ikke tilfredsstillende» eller «alvorlig vanskjøtsel av dyr». Dyreholderen får en tilsynsrapport der inspektøren beskriver nærmere hva som er undersøkt, og hvilke brudd på regelverket som er avdekket.

Antall saker der det ikke er funnet avvik fra dyrevelferdsregelverket

Antall saker der alle kravpunkter i tilsynet er angitt som «ok»

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
1239	3	6	420	314	6	749	96	633	288	20	54

Antall saker der det er funnet avvik fra regelverket

Antall saker der ett eller flere kravpunkt er angitt som "Ikke tilfredsstillende" eller «alvorlig vanskjøtsel»

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
647	2	4	120	210	10	517	59	677	116	3	26

Merk at tallene for «ikke tilfredsstillende» ikke sier noe om hvilke bestemmelser det er registrert brudd på, eller hvor alvorlig bruddene var. Slike opplysninger kan vi per i dag ikke hente ut av vår tilsynssystem.

Antall saker der det er registrert alvorlig vanskjøtsel av dyr

Forhold som kommer inn under denne kategorien, er tilfeller der dyr er døde eller må avlives på grunn av manglende fôring, vanntilgang og stell.

I første tertial 2019 registrerte vi saker med alvorlig vanskjøtsel i totalt 19 dyrehold. Sakene fordeler seg på ulike dyrearter som vist i tabellen under.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
10	0	0	1	2	0	7	1	8	4	0	0

Virkemiddelbruk

Mattilsynet har ulike virkemidler som vi bruker i oppfølgingen av dyreholdere som bryter regelverket. Vi deler virkemidlene inn i tre grupper: veiledning og påpeking av plikt til å etterleve regelverket, vedtak og politianmeldelse.

Antall saker der Mattilsynet har påpekt dyreholderens plikter

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
74	1	3	18	35	1	102	8	102	22	0	5

Antall saker der det er fattet vedtak om at dyreholderen må gjennomføre tiltak for å rette opp i forholdet

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
303	1	1	69	137	8	364	39	481	91	0	36

Hastevedtak

Mattilsynet fatter såkalte hastevedtak, som er vedtak uten forhåndsvarsel, når vi mener at forholdet er så alvorlig at det er nødvendig å gjøre tiltak straks. Tabellen under viser hvor mange av sakene fra tabellen over som utløste hastevedtak.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
63	0	0	11	23	1	83	5	91	38	0	25
20,8 %	0,0 %	0,0 %	15,9 %	16,8 %	12,5 %	22,8 %	12,8 %	18,9 %	41,8 %	0,0 %	69,4 %

Antall saker der Mattilsynet har fattet vedtak om avliving

Dyreholderen pålegges å avlive dyr innen en gitt frist.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
3	0	0	4	0	0	5	1	2	0	0	0

Antall saker der Mattilsynet har fattet vedtak og selv utført avlivingen

Dette kan for eksempel være saker der dyreholderen nekter å gjennomføre pålegg fra Mattilsynet om at dyr skal avlives. I slike tilfeller må Mattilsynet selv sørge for at dyrene avlives.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
17	0	0	0	2	0	2	1	3	0	0	2

Antall dyrehold der det er fattet vedtak om at dyreholderen må avvikle dyrehold

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
31	14	0	0	0	3	0	5	1	10	3	0	1

Fordi ett dyrehold kan bestå av flere arter, kan summen av hver kolonne være større enn tallet i kolonnen for «Alle dyrehold».

Antall saker der Mattilsynet har fattet vedtak om midlertidig forvaring av dyr

I disse sakene sørger Mattilsynet for at dyrene blir tatt vare på fram til det er bestemt hva som skal skje med dyrene videre.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
103	0	0	1	2	0	0	1	1	0	0	0

Antall saker der Mattilsynet har fattet vedtak om omplassering eller salg av dyr

Disse sakene er i hovedsak oppfølging av vedtak om midlertidig forvaring. Tidligere måtte Mattilsynet avlive dyr som ikke kunne leveres tilbake, dersom eieren ikke ga samtykke til å omplassere eller selge dem. Fra 1. mai 2018 kan Mattilsynet selv bestemme om dyrene skal avlives, omplasseres eller selges.

Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
20	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Antall dyrehold der Mattilsynet har anmeldt dyreholderen til politiet

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
29	14	1	0	0	0	0	3	0	3	5	0	3

Vi minner om at fordi ett dyrehold kan bestå av flere arter, kan summen av hver kolonne være større enn tallet i kolonnen for «Alle dyrehold».

Antall dyrehold der Mattilsynet har fattet vedtak om forbud mot aktiviteter med dyr etter dyrevelferdsloven § 33

Alle dyrehold	Kjæledyr	Mink	Rev	Fjørfe	Hest	Kanin	Sau	Geit	Storfe	Svin	Tamrein	Andre dyrehold
30	15	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	10

Vi minner om at fordi ett dyrehold kan bestå av flere arter, kan summen av hver kolonne være større enn tallet i kolonnen for «Alle dyrehold».

Bekymringsmeldinger

Totalt mottok Mattilsynet 8446 bekymringsmeldinger om dyrevelferd i 1. og 2. tertial 2019. Dette utgjør 67 % av alle bekymringsmeldinger Mattilsynet mottok fra publikum denne perioden.

Oppfølging av bekymringsmeldinger

		Andel
Under behandling / ny	1130	13,30 %
Behandlet		
Sendt videre til inspeksjon	2175	25,70 %
Sendt videre til saksbehandling	258	3,05 %
Avviste saker		
Finner ikke eier / virksomhet / mangelfulle opplysninger i meldingen	617	7,31 %
Gjelder ikke MTs forvaltningsområde	389	4,61 %
Dublett – sak pågår	1355	16,00 %
Saken er vurdert uten inspeksjon – ingen videre oppfølging nå	2521	29,80 %

